

En representant för Tataristans president får Nya testamentet

Han är tatarernas Gud – också ...

Nya testamentet, "Injil", presenterades i Tataristan 20-21 oktober 2001

De besegrades av den ryske tsaren Ivan den Förskräcklige 1552. Ända sedan dess har tatarerna varit enträgna motståndare till kristendomen. Tsar Ivan såg sig själv som missionär för den kristna saken. Han förde de tatariska adelsmännen till Moskva, han fängslade tatariska kvinnor och lät tvångsdöpa dem. En källa hävdar att han lät halshugga tatariska män, allt medan kyrkklockorna klämtade.

Resultatet av detta blev att det tatariska ordet *att döpa* (*chukyndyru*) har fått betydelsen *att förbanna*.

I juli i år trycktes Nya testamentet på tatariska. Där har man lyckats hittat en annan lösning för ordet *döpa*, och använder istället *chumdyru*, som betyder *att nedsänka*. Johannes döparen säger därför: "Jag nedsänker i vatten, men den som kommer efter mig kommer att nedsänka i Helig Ande."

Tatarerna är det näst största folket i Ryska federationen

I Ryska federationen är tatarerna det näst största folket, efter ryssarna. De har sin egen republik, Tataristan, vid floden Volga

Glädje och sorg

När jag besökte Kazakstan i september hade jag med mig Barnbiblar på kazakiska. De var helt nytryckta. Jag visade boken för en av de första kazaker jag träffade. Han utbrast: "Jag såg den här boken på ryska när jag gjorde militärtjänsten. Sedan dess har jag önskat att vi hade den på kazakiska – och nu är den här!" Glädje!

En brevskrivare från Kazakstan säger: "Vi hade ingen nyckel till människornas hjärtan. Nu har vi det." Glädje!

En månad senare befann jag mig på väg till Tataristan för presentationen av Nya testamentet på tatariska. Som resällskap fick jag en tatarisk kvinna. "Nya testamentet på tatariska?! Varför då?", var hennes fråga. Det blev ett intressant samtal. Glädje!

Bibeln berör på djupet! Med din hjälp går tusentals böcker ut från IFB varje år. Tusentals liv blir berörda och förvandlade. Effekterna multipliceras och sprider sig, det har vi många bevis på. Glädje!

Min sorg rör nya besparingar vi tvingas till, som gör att arbetet går långsammare. Det är fel när världen mer än nå-

got annat behöver Bibelns budskap. Känner du dig berörd och kan ge en extra gåva i december? Det finns en längtan efter Guds Ord som vi bara kan möta tillsammans. Jag är glad att du finns.

Stefan Rizell
Direktor

Rizell@IBTnet.org

“Jag tackar Gud för att han inte har glömt vårt folk”

i centrala Ryssland. Huvudstaden Kazan börjar mer och mer likna en huvudstad värdig ett stolt folk med lång historia.

NT-översättningen började i mitten av 1970-talet

Institutet för Bibelöversättning började översätta Nya testamentet till tatariska redan under den mörka kommunisttiden, i mitten av 1970-talet. Men det var först på 1990-talet, efter glasnost och perestrojka, som arbetet verkligen tog fart. Andra internationella bibelöversättningsorganisationer anslöt sig och med förenade krafter byggde man upp ett väl fungerande team av tatariska översättare, textgranskare och redaktörer, som tog sig an NT-texten målmedvetet och omsorgsfullt. Teamet arbetade under en översättningskommitté, som utgjordes av tatariska kyrkoledare.

Kristendomen var till för ryssarna, inte tatarerna

Men det finns inte många tatariska kyrkoledare. Även före Ivan den Förskräckliges dagar, ansåg tatarerna att kristendomen var en religion för ryssarna, och inte för tatarerna. Och så tycker tatarerna fortfarande. Det finns mer än 7 miljoner tatarer idag. Bland dem finns det kan-

ske 700 kristna. Och av dessa 700, är det kanske 70 som faktiskt talar språket och förstår kulturen.

Inte alla som arbetade med översättningen var troende. Det är svårt att hitta tillräckligt kvalificerade människor bland en så liten grupp kristna. Den tatariska kvinna, som översatte de flesta av Paulus brev, var själv inte troende från början. Hon översatte orden *“Jag har blivit korsfäst med Kristus: det liv jag nu lever är inte mitt liv, utan det liv som Kristus lever i mig”* – men hon hade aldrig upplevt detta i verkligheten. Nu tillhör hon en liten tatarisk kristen gemenskap och kan säga dessa ord med stor glädje. Och hennes dop är inte en “förbannelse”, utan en nedsänkning i vatten som visar hennes förening med Kristus.

”Gud är tatarernas Gud också”

Nya testamentet, eller *Injil*, som boken kallas på tatariska, har vackert mörkgröna pärmar med text och ornament i guldtryck. Den trycktes i Tataristans huvudstad Kazan. I slutet av oktober ägde två presentationer rum i Kazan för att inviga Nya testamentet.

På lördagskvällen den 20 oktober 2001 samlades förväntansfulla, kristna tatarer i en kyrka i Kazan för att ta emot *Injil* på tatariska. “Jag vill tacka Gud för att han inte har glömt vårt folk”, sa en ung tatarisk kvinna med tårar i ögonen, medan hon kramade sitt NT. “Han sände hit människor som lärde sig vårt språk, och som ägnade många år av sitt liv åt översättningen. Jag tackar också Gud för alla andra som har arbetat på texten, så att vårt folk kunde få Hans Ord.” Representanter från olika kyrkor instämde, redo att använda *Injil* för att nå sina landsmän. “Gud är inte bara ryssarnas Gud, han är min Gud, tatarernas Gud också.” Lena Shatilova, IFBs samordnare för det tatariska projektet, sa: ”Det är underbart att få vara med och se den oerhörda glädje de troende tatarerna känner för *Injil*. För mig själv är det en uppmuntran

Förväntansfulla tatarer samlades i en kyrka i Kazan för att ta emot Injil på tatariska.

Också Gamla testamentet översätts till tatariska

och ger fördjupad motivation i det fortsatta arbetet med Gamla testamentet.”

”Injil är en helig bok”

Måndagen den 22 oktober var det dags för nästa stora händelse - den officiella presentationen av Injil. Nu samlades representanter för kristna och muslimer, regering, myndigheter, kulturelit, vetenskapsmän och massmedia. Flera talare menade att Injil kommer att bidra till djupare förståelse, fredliga relationer, ömsesidig respekt, förtroende och samarbete mellan de olika religionerna i Tataristan. ”Regeringen är inte likgiltig för den andliga och moraliska utvecklingen hos folket. Därför är vi intresserade av att böcker som denna publiceras och distribueras, så att vårt folk kan läsa helig litteratur på sitt modersmål”, sa en representant för Tataristans president. Ledaren för avdelningen för litteratur och språk vid Tataristans Vetenskapsakademi, själv aktiv muslim, sa: ”Injil är en helig bok. Vi muslimer är tacksamma till Institutet för Bibelöversättning för att tatarerna har fått denna bok. Nu behöver vi snarast möjligt Gamla testamentet. Det kommer att göra boken ännu mera efterfrågad och läst.”

Kärleksbudskap till tatarerna

Några troende framförde tatariska sånger. En ung kvinna, iförd traditionell tatarisk dräkt, fick genom sin vackra, uttrycksfulla sång, den inledningsvis något reserverade samlingsenheten att tina upp och övergå i en hjärtlig stämning. Oberoende av varandra hade flera av dem som framträdde förberett tal som uttryckte ett heltäckande bibliskt kärleksbudskap, bland annat läste två tatariska kvinnor ur Lukas 6, om att älska sina fiender, och ”kärlekens lov” i 1 Korintierbrevet, kapitel 13.

Tre TV-kanaler gjorde intervjuer, och flera journalister fanns på plats. Dagen därpå sågs och hördes nyheten om presentationen både lokalt och över hela Ryssland.

Rädd för att själv bli övertygad

En av medarbetarna i översättningsteamet har satt upp ett bokbord med kristna böcker på den stora marknaden i Kazan. De ansvariga för marknaden ger honom till och med rabatt eftersom han säljer heliga böcker. Den vackert gröna Injil drar till sig uppmärksamhet. ”Jag får vara som en pastor här”, säger han. ”Människor vet att jag står här och många kommer tillbaka för att läsa, ställa frågor eller köpa en bok. De har alla slags frågor och bekymmer som de vill tala med mig om. De flesta vet väldigt lite om vad som står i Koranen eller Injil. Men jag hittar alltid ett sätt att berätta det glada budskapet om Jesus. Ofta kommer det muslimer som verkar vara trånade i att argumentera. Hittills har jag aldrig stått svarslös. När jag läser innantill ur Injil, så går de sin väg. En gång ville jag att en av dem skulle läsa Injil själv. Han vägrade och medgav till sist att han var rädd för att själv bli övertygad. Närmast behöver vi 1:a Mosebok och Psaltaren, eftersom dessa böcker är välkända för muslimerna.”

Fakta om Tataristan

- Tataristan är en republik med egen president och eget parlament, inom den Ryska federationen.
- Huvudstaden Kazan är belägen ca 70 mil sydost om Moskva.
- President Mintimer Shaimiev valdes redan 1991 och har nyligen blivit omvald.
- 1990 utropade man en suverän stat, och 1994 ingick man ett avtal med Ryssland som ger Tataristan långtgående självstyre.
- Tatarerna är ca 7 miljoner. Deras språk tillhör den turkiska språkgruppen. De flesta tatarer är sunnitiska muslimer. Det finns också ett par hundra tusen ortodoxt kristna och en snabbt växande grupp evangeliskt kristna tatarer.
- Tataristan är gränsland mellan kristendom och islam. Tatarerna värnar på olika konkreta sätt om ett öppet, multietniskt samhälle, där man ska kunna leva i fred trots skillnader i åsikter och trosåskådning.
- IFBs översättning till tatariska började 1974. Nästa år kommer 1:a Mosebok att tryckas och Psaltaren är under översättning.

Under januari - november 2001 har IFB tryckt följande:

Nya testamenten:

Georgiska NT + Psaltaren pocket uppl.	67.000 ex
Georgiska NT + Psaltaren standard	97.200 ex
Tatariska NT	25.000 ex
Tuvinska NT	15.000 ex

Bibeldelar

Evenska Lukas	2.500 ex
Jazguljamiska utdrag ur Lukas	1.000 ex
Komi-permjakiska Matteus	3.000 ex
Kumykiska Lukas	2.500 ex
Rusjaniska utdrag ur Lukas	1.000 ex
Sjugnaniska utdrag ur Lukas	2.000 ex
Vachiska utdrag ur Lukas	1.500 ex

Barnbiblar:

Kazakiska	23.000 ex
Tuvinska	5.000 ex
Udmurtiska	10.000 ex

Berättelser om Jesus

Karakalpakiska	5.000 ex
----------------	----------

Bibelberättelser

Mari	10.000 ex
------	-----------

Jesu Liv

Karelska (tver)	2.500 ex
Karelska (olonets)	3.000 ex

Månadens projekt

Före jul väntar vi **Nya testamentet på tuvinska** från tryckeriet! Därmed är **tre NT klara** (kurmanji-kurdiska, tatariska, tuvinska) i den serie av 15 som IFB räknar med att trycka före år 2005. Stöd det pågående översättningsarbetet genom Din gåva till månadens projekt!

Nya testamentet på tatariska

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på 50 språk, bl a första Bibeln på moldaviska (4 milj.) och tadjikiska (5 milj.) samt första Nya Testamentet på adygeiska, balkariska, kabardinska, kirgiziska, komi, kurmanji-kurdiska, mariska, ossetiska, tatariska, turkmeniska, tuvinska, uzbekiska, udmurtiska samt azerbajdjanska med kyrillisk skrift. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Du är välkommen att stödja bibelöversättningsarbetet.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Postgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösinstituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Meritabanken 206518-17911

Nyheter från

Institutet för Bibelöversättning

är gratis och utkommer 4 gånger per år
Redaktör: Barbro Lindström
Tel 08-722 23 40